

Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr
Tudful

**Aseiad Ariannol a Chodi
Tâl**

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

**Talu am wasanaethau gofal
a chymorth cymunedol**

Diweddarwyd Ebrill 2025

Mae'r ddogfen hon yn rhoi gwybodaeth am y cyfraniadau y gellir eu codi a'r broses asesu ariannol o dan Bolisi Codi Tâl Amhreswyl Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful ar gyfer Gwasanaethau Gofal a Chymorth Cymunedol yn 2025/26.

Mae polisi Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn unol â'r canllawiau a'r rheoliadau a osodwyd gan Lywodraeth Cymru o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Pam y codir tâl am wasanaethau cymorth cymunedol?

Mae'r Gwasanaethau Gofal a Chymorth Cymunedol yn galluogi pobl i fyw'n annibynnol yn eu cartrefi eu hunain lle bynnag y bo modd. Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn gweithio o fewn fframwaith o ataliad ariannol ac felly'n codi cyfraniad tuag at y gwasanaethau y mae'n eu darparu. Mae hyn yn ein galluogi i barhau i ddarparu gwasanaeth ymatebol o ansawdd uchel.

Pa wasanaethau fydd yn cael eu codi arnaf?

Bydd gofyn i chi gyfrannu tuag at gostau'r gwasanaethau canlynol:

- Llety â chymorth.
- Canolfan Ddydd / Gwasanaethau Cymunedol Dydd.
- Cymorth yn y gwasanaethau cartref – Gwasanaethau gofal personol, gwasanaethau Eistedd (Dydd/nos), Gwasanaethau domestig Cyffredinol.
- Gwasanaethau Talu Uniongyrchol
- Gwasanaethau Seibiant
- Lleoliad Oedolion / Rhannu Bywydau
- Prydau yn y Ganolfan Ddydd - ni fydd y taliadau hyn yn destun asesiad ariannol ond byddant yn dâl penodol am bob pryd.
- Gwasanaethau a ddarperir i ofalwyr.

Pa wasanaethau nad oes rhaid i mi dalu amdanynt?

Ni fydd unrhyw gyfraniad i'r canlynol:

- Gwasanaethau a ddarperir o dan Adran 117 o'r Ddeddf Iechyd Meddwl (ar ôl gwasanaethau gofal).
- Gwasanaethau a ddarperir i bobl sy'n dioddef o Glefyd Jacob Creuzfeldt (CJD).
- Cymhorthion i fywyd bob dydd – bydd y gwasanaeth hwn wedi'i eithrio rhag taliadau.
- Prosiectau cyflogaeth a gefnogir.
- Gwasanaethau gwirfoddoli (cyfeillion/gyrwyr).
- Cyngor cyffredinol/gwasanaethau cwnsela i ofalwyr.

- Cludiant i fynychu canolfan ddydd a ddarperir neu a drefnwyd gan y cyngor.
- Gwasanaethau ailalluogi am hyd at 6 wythnos yn dibynnu ar yr angen.

Pwy fydd yn cael ei gyhuddo?

- Fel arfer, codir tâl ar gyfraniadau i unrhyw un sy'n 18 oed neu'n hŷn ac sy'n derbyn gwasanaethau (ac eithrio eithriadau fel y nodwyd yn flaenorol);
- Mae cyfraniadau'n ymwneud â defnyddwyr y gwasanaeth, nid eu partner*, teuluoedd neu ofalwyr.

Fodd bynnag, os yw'r defnyddiwr gwasanaeth yn briod neu'n hawlio budd-daliadau fel cwpl, gellir cyfrifo asesiad ariannol yn seiliedig ar incwm yr aelwyd, lle gallai'r canlyniad fod yn fwy buddiol i ddefnyddiwr y gwasanaeth.

Beth os ydw i'n ofalwr?

Codir tâl ar ofalwyr am wasanaethau a dderbynnir yn eu rhinwedd eu hunain i gynorthwyo yn eu rôl ofalu.

Beth yw'r taliadau / cyfraniadau?

Nid yw'r ffioedd yn adlewyrchu gwir gost y gwasanaethau a ddarparwyd, ond maent yn gyfraniad tuag at y gwir gost. Gall y cyfraniad y gellir ei godi ddibynnu hefyd ar p'un a ydych yn dewis gwneud asesiad ariannol.

Os byddwch yn dewis peidio â rhoi manylion eich incwm er mwyn i ni gynnal asesiad ariannol, byddwch yn cytuno i dalu'r cyfraniad mwyaf posibl ar gyfer lefel y gwasanaeth a gewch.

Os oes gennych gynilion/cyfalaf dros £24,000 (pedair mil ar hugain o bunnoedd) (gweler yr adran trosddalen ar Beth os oes gennyf gynilion / cyfalaf) bydd disgwyl i chi hefyd dalu'r cyfraniad mwyaf.

Math o Ofal	2025/26 Taliadau £
Gofal Personol	£14.35 yr awr neu’n rhannol
Domestig	£14.35 yr awr neu’n rhannol
Gofal Dydd/Nos	£14.35 yr awr neu’n rhannol
Mynychu Canolfan Dydd	£14.35 yr awr neu’n rhannol

Oriau Cymunedol Gwassnaeth Dydd	£14.35 yr awr neu'n rhannol
Taliadau Uniongyrchol	£14.35 yr awr neu'n rhannol
Gofal Ysbeidiol mewn Carftref Gofal Cofrestredig	£100.00 yr awr neu'n rhannol
Byw gyda Chynhaliaeth	£100.00 yr awr neu'n rhannol
Lleoliad Oedolyn/Rhannu Bywyd/ Hir Dymor/Gofal Seibiant	£100.00 yr awr neu'n rhannol
Lleoliad Oedolyn/Sesiynau Rhannu Bywyd	£14.35 y sesiwn yn seiliedig ar angen

*Mae sesiwn yn seiliedig ar angen a aseswyd ac nid oes cyfyngiad amser.

Y Cyfraniad Mwyaf y gellir ei godi ar gyfer unrhyw un o'r gwasanaethau a restrir neu gyfuniad o wasanaethau yw £100.00 (100 punt) yr wythnos.

Gall y cyfraniadau uchod newid yn flynyddol a neu'n unol â newidiadau Llywodraeth Cymru.

Beth yw asesiad ariannol?

Gwahoddir defnyddwyr gwasanaeth sy'n derbyn gwasanaethau cymorth cymunedol trethadwy i dderbyn asesiad ariannol unigol neu brawf modd.

Bydd yr asesiad ariannol yn penderfynu faint os oes unrhyw beth y gallwch fforddio ei gyfrannu tuag at y gwasanaeth yr aseswyd bod ei angen arnoch.

Os byddwch yn gwrthod asesiad ariannol, codir uchafswm y cyfraniadau a ddangosir ar y dudalen flaenorol ar gyfer y gwasanaethau a gewch. Er mwyn cael asesiad ariannol, rhaid i'r defnyddiwr gwasanaeth ddarparu manylion eu budd-daliadau, cynilion, incwm arall a dderbynnir a rhai treuliau penodol.

Lle bo'n bosibl, dylid darparu'r wybodaeth hon cyn cychwyn eich gwasanaethau.

Bydd y budd-dal/incwm a gymerir i ystyriaeth yn cynnwys:

- Holl bensiynau, budd-daliadau a lwfansau AGP gan gynnwys budd-daliadau anabledd
- pensiynau galwedigaethol/preifat gan gynnwys y rhai a etifeddwyd gan bartner / perthynas hwyr;
- Incwm o flwydd-daliadau/cronfeydd ymddiriedolaeth/bondiau;
- Unrhyw gynilion/cyfalaf;

Bydd budd-dal / incwm na fydd yn cael ei ystyried yn cynnwys:

- Ennill neu ennill budd-dal newydd;
- Credyd Treth Gwaith;
- Lwfans Byw i'r Anabl – Elfennau Symudedd;
- Taliad Annibynnol Personol - Elfennau Symudedd

Bydd y treuliau a ddiystyrir yn cynnwys:

- Rhentu ar ôl unrhyw daliadau budd-dal tai ond heb gynnwys taliadau gwasanaeth;
- Treth y Cyngor ar ôl unrhyw daliadau gostyngiadau'r dreth gyngor;
- Taliadau morgais;
- Gorchmynion Statudol fel Cynhaliadau Plant.

Fel rhan o'r asesiad ariannol, bydd Lwfans Byw wythnosol hefyd yn cael ei ddiystyru, sy'n gyfwerth â'r swm sylfaenol y mae'r Adran Gwaith a Phensiynau yn dweud bod angen i chi fyw arno (yn dibynnu ar eich oedran a'ch amgylchiadau byw), ynghyd â 45% ychwanegol; Ni all hyn gynnwys unrhyw symiau ychwanegol neu uwch.

Mae'r 45% a ychwanegir at y swm sylfaenol wedi'i gynllunio fel amddiffyniad i atal annibyniaeth defnyddwyr gwasanaeth rhag cael ei danseilio gan bolisïau codi tâl. Bwriad y Lwfans Byw uchod yw cynnwys eitemau fel:

- Bwyd;
- Dillad;
- Yswiriant, gan gynnwys adeiladu a chynnwys, amddiffyn morgeisi a sicrwydd bywyd;
- Cyfraddau dŵr
- biliau cyfleustodau fel nwy, trydan a ffôn;
- Trwydded deledu;
- Tanysgrifiadau i gwmnïau lloeren / teledu digidol;
- Atgyweirio ac amnewid eitemau cartref;
- Gwariant arall fel cardiau credyd/debyd neu fenthyciadau personol (gan gynnwys Dyfarniadau Llys Sirol) ac ôl-ddyledion;
- Cost sy'n gysylltiedig ag anabledd.

(Nid yw'r rhestr hon i fod yn gynhwysfawr).

Os ydych wedi dewis cael asesiad ariannol ond yn methu â datgelu'r holl wybodaeth ariannol yn gywir, codir uchafswm arnoch.

Ar ôl i ni gwblhau asesiad ariannol, byddwch yn derbyn datganiad ariannol o daliadau yn manylu ar y swm y mae'n ofynnol i chi ei gyfrannu a sut y cyfrifwyd hyn.

Bydd y tâl yn daladwy o'r dyddiad y byddwch yn dechrau derbyn gwasanaethau.

Bydd ailasesiad yn cael ei gynnal bob blwyddyn ym mis Ebrill yn unol â newidiadau i'ch budd-daliadau DWP. Fodd bynnag, os bydd eich amgylchiadau ariannol yn newid cyn yr amser hwn, mae'n rhaid i chi gysylltu â ni i roi manylion y newidiadau fel y gellir cwblhau ailasesiad.

Beth os nad wyf yn cytuno â chanlyniad yr asesiad ariannol?

Gallwch ofyn i'ch asesiad gael ei adolygu a darparu unrhyw wybodaeth ychwanegol y gallai fod angen ei hystyried.

Os nad ydych yn hapus o hyd, mae gennym drefn gwyno ffurfiol.

Byddwch yn cael mwy o wybodaeth am y broses adolygu pan fyddwch yn derbyn eich datganiad o daliadau ariannol.

Beth os oes gen i gyfalaf/cynilion?

Os oes gennych dros £24,000 (24,000 o bunnoedd) mewn cynilion disgwylir i chi dalu'r cyfraniad mwyaf ar gyfer y gwasanaeth a dderbyniwch fel y nodwyd yn y tabl blaenorol. Llywodraeth Cymru sy'n pennu'r swm hwn a gall newid yn flynyddol.

Os ydych chi'n derbyn gwasanaethau ni ddylech roi unrhyw arian neu asedau i ffwrdd er mwyn lleihau faint o gyfraniad y mae'n rhaid i chi ei dalu. Bydd unrhyw symiau o'r fath yn dal i gael eu cyfrif fel eich un chi yn yr asesiad ariannol.

Os yw eich cynilion / cyfalaf yn cael eu dal ar ffurf buddsoddiadau neu fondiau incwm, efallai y byddwn yn trin y symiau hyn yn wahanol. Bydd sut rydym yn eu trin yn dibynnu ar y math o fond; Byddwn naill ai'n eu hystyried fel cyfalaf neu byddwn yn ystyried y llog a enillir fel incwm. Unwaith y byddwch wedi rhoi manylion am y math o fond a ddelir a'r gwerth a'r llog a enillir, yna cewch eich cynghori ynghylch sut y bydd y bond yn cael ei drin yn yr asesiad ariannol.

Beth os oes gen i unrhyw eiddo?

Ni fydd unrhyw eiddo sy'n eiddo i chi yn cael ei gynnwys yn eich asesiad ariannol ar gyfer Gwasanaethau Gofal a Chymorth Cymunedol. Fodd bynnag, os oes gennych fwy nag un eiddo, bydd unrhyw incwm a gynhyrchir gan yr eiddo ychwanegol neu werth yr eiddo yn cael ei gynnwys yn eich asesiad ariannol gan olygu eich bod yn talu'r ffioedd uchaf am eich gwasanaethau.

A gaf i ddewis sut mae fy Ngwasanaethau Gofal a Chymorth Cymunedol yn cael eu darparu?

Ydw, mewn rhai achosion. Bydd angen i chi drafod eich anghenion gofal a'r opsiynau sydd ar gael ar gyfer y math o ofal sydd ei angen arnoch gyda'ch Rheolwr Gofal. Bydd yr awdurdod naill ai'n trefnu i'w ddarparwyr gofal dan gcontract ddarparu eich anghenion gofal, neu gallwch ofyn am i'ch gofal gael ei ddarparu drwy daliad uniongyrchol.

Taliadau uniongyrchol yw pan fydd yr awdurdod yn gwneud taliad rheolaidd i chi neu i berson penodedig, er mwyn i chi drefnu a phrynu eich anghenion gofal mewn ffordd hyblyg. (Gweler ein taflen ar wahân ar daliadau uniongyrchol.)

Sut byddaf yn talu fy nghyfraniad?

Byddwch yn derbyn anfoneb bob 4 wythnos. Bydd yr anfoneb yn rhoi manylion am y gwahanol fathau o ddulliau talu sydd ar gael. Fel arall, gallwch ddewis talu drwy ddebyd uniongyrchol. Sylwch ar y canlynol:

- Mae prydau bwyd mewn Canolfan ddydd yn daladwy trwy arian parod yn ddyddiol neu'n wythnosol.

A fyddaf yn derbyn unrhyw gyngor budd-daliadau?

Fel rhan o'r broses asesu ariannol bydd staff cyllid CBSMT yn darparu cyngor ar fudd-daliadau. Bydd staff hefyd yn gallu cyfeirio defnyddwyr gwasanaeth at sefydliadau eraill sy'n cynnig cyngor am fudd-dal lles am ddim. Os bydd staff yn nodi buddion ychwanegol y gallech fod yn gymwys i'w cael yn ystod eich asesiad ariannol, bydd disgwyl i chi hawlio'r budd-daliadau hyn gan y gallent fod yn rhan o'ch asesiad pan fyddwch yn talu. Cyngor i'r rhai dros oedran cymwys Pensiwn y Wladwriaeth a budd-dal arall i'r rhai sydd o dan oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Beth os ydw i'n gwrthod talu?

Os ydych chi'n cael trafferth talu am wasanaethau neu'n meddwl ein bod ni'n codi gormod o arian, yna cysylltwch â ni ar unwaith fel y gellir adolygu eich asesiad ariannol a chywiro unrhyw wallau.

Fodd bynnag, os byddwch yn gwrthod talu eich cyfraniad, bydd gweithdrefnau adennill dyledion yn cael eu cymhwyso lle bo hynny'n briodol a allai arwain at ychwanegu taliadau ychwanegol at unrhyw ddyled sy'n ddyledus.

Os yw rhywun arall yn delio â'ch arian, neu os oes rhywun arall yn derbyn eich budd-daliadau, yna byddant yn gyfrifol am ddarparu'r wybodaeth ariannol angenrheidiol a thalu cyfraniad defnyddiwr y gwasanaeth. Os na fyddant yn talu cyfraniad defnyddwyr y gwasanaeth, yna cymerir camau priodol yn eu herbyn.

Lle gallaf gael mwy o wybodaeth?

Os oes angen mwy o wybodaeth arnoch na'r hyn sydd yn y daflen hon, gallwch gysylltu â'r Tîm Asesu a Chodi Tâl Ariannol i gael help a chynghor ar 01685 725000 neu e-bostio FACT@merthyr.gov.uk

Fel arall, gallwch ofyn am gyngor annibynnol gan eich Cyngor ar Bopeth Lleol neu sefydliad gwirfoddol arall.

A allaf benodi rhywun i weithredu ar fy rhan?

Oes, mae gennych hawl i benodi trydydd parti i weithredu ar eich rhan ar gyfer y broses asesu gyfan neu ran ohoni. Gall hyn fod yn aelod o'r teulu, yn ffrind neu'n berson annibynnol. Dylai eich Cyngor ar Bopeth Lleol allu eich cynghori am wasanaethau eiriolaeth yn eich ardal.

Sut ydw i'n cwyno?

Os yw defnyddiwr gwasanaeth yn anfodlon â'r broses asesu neu adolygu ariannol, gall ddefnyddio Gweithdrefn Gwynion y Cyngor.

Ewch i dudalen we 'Gwasanaethau Cymdeithasol - Canmoliaeth a Chwynion' i gael cyngor a gwybodaeth yn www.merthyr.gov.uk

Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â ni ar:

- Tîm Asesu a Chodi Tâl 01685 725000
- Swyddog ar Ddyletswydd 01685 724500
- Fact@merthyr.gov.uk

Gall y wybodaeth hon fod ar gael mewn unrhyw ffurf neu fformat arall ar gais.